

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 5.2

Đoạn kinh 5 (AN)

Chahi, bhikkhave, dhammehi samannāgato bhikkhu āhuneyyo hoti pāhuneyyo dakkhiṇeyyo añjalikaraṇīyo, anuttaram puññakkhettaṃ lokassa.

Katamehi chahi ?

Idha, bhikkhave, bhikkhu cakkhunā rūpaṃ disvā n’eva sumano hoti na dummano, upekkhako viharati sato sampajāno.

Sotena saddaṃ sutvāpe....
ghānena gandhaṃ ghāyitvā ...pe...
jivhāya rasaṃ sāyitvāpe.....
kāyena phoṭṭhabbaṃ phusitvāpe...
manasā dhammaṃ viññāya n’eva sumano hoti na dummano, upekkhako viharati sato sampajāno.

Imehi kho, bhikkhave, chahi dhammehi samannāgato bhikkhu āhuneyyo hoti pāhuneyyo dakkhiṇeyyo añjalikaraṇīyo anuttaram puññakkhettaṃ lokassā”ti.

Từ vựng đoạn kinh 5

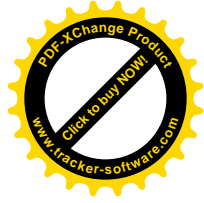
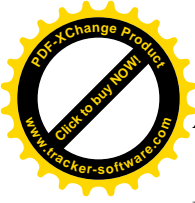
STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1.	Cha	Số 6 (SÁU)	Tính
2.	Bhikkhu	Tỳ kheo	Danh, nam
3.	Dhammo	Pháp	Danh, nam
4.	Samannāgata	Có, sở hữu	Tính
5.	Āhuneyya	Xứng đáng cúng dường, đáng kính	Tính
6.	Hoti	Thì là, tồn tại	Động
7.	Pāhuneyya	Xứng đáng đón tiếp	Tính
8.	Dakkhiṇeyya	Xứng đáng cúng dường	Tính
9.	Añjalikaraṇīya	Xứng đáng đánh lễ	Tính
10.	Anuttara	Vô thượng	Tính
11.	Puññaṃ	Phước	Danh, trung
12.	Khettaṃ	Ruộng	Danh, trung
13.	Loko	Thế gian	Danh, nam
14.	Katama	Cái gì	Đại từ nghi vấn
15.	Idha	Ở đây	Trạng

A New course in reading Pali Chùa Nam Tông, Bình Tân, Saigon 2019

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
16.	Cakkhum	Mắt	Danh, trung
17.	Rūpaṃ	Sắc	Danh, trung
18.	Disvā	Sau khi nhìn thấy	Động từ bất biến
19.	N'eva	Na+eva Na: không [Phụ] Eva: chính đó, rất [Phụ]	
20.	Sumana	Vui vẻ, hoan hỉ	Tính
21.	Dummana	Buồn rầu	Tính
22.	Upekkhaka	Thản nhiên, bình thản	Tính
23.	Viharati	Sống, cư ngụ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
24.	Sata	Có niệm	Tính
25.	Sampajāna	Có sự tỉnh giác	Tính
26.	Soto	Lỗi tai	Danh, nam
27.	Saddo	Âm thanh	Danh, nam
28.	Sutvā	Sau khi nghe	Động từ bất biến
29.	Pe	Kí hiệu lược bỏ	
30.	Ghānaṃ	Mùi	Danh, trung
31.	Gandho	Mùi, hương	Danh, nam
32.	Ghāyitvā	Sau khi ngủ	Động từ bất biến
33.	Jivhā	Lưỡi	Danh, nữ
34.	Raso	Vị	Danh, nam
35.	Sāyitvā	Sau khi ném	Động từ bất biến
36.	Kāyo	Thân, cơ thể	Danh, nam
37.	Phoṭṭhabbaṃ	Cái xúc chạm, sự xúc chạm	Danh, nam
38.	Phusitvā	Sau khi xúc chạm	Động từ bất biến
39.	Mano	Tâm (manasā: dụng cụ cách số ít)	Danh, trung
40.	Viññāya	Sau khi biết	Động từ bất biến
41.	Ayaṃ/imayaṃ	Cái này, người này	Đại từ nhân xưng/chỉ định
42.	Kho	Quả thật	Phụ

Ngữ pháp đoạn kinh 5

STT	Điểm ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 5
1	NA		

Đoạn kinh 6 (AN)

“Tena hi, Sīvaka, taññev’ettha paṭipucchāmi. Yathā te khamēyya tathā naṃ byākareyyāsi.

Taṃ kiṃ maññasi, Sīvaka, santaṃ vā ajjhataṃ lobhaṃ “atthi me ajjhataṃ lobho” ti pajānāsi, asantaṃ vā ajjhataṃ lobhaṃ ‘natthi me ajjhataṃ lobho’ ti pajānāsi’ ti?

“Evam, bhante.”

“Yaṃ kho tvam, Sīvaka, santaṃ vā ajjhataṃ lobhaṃ ‘atthi me ajjhataṃ lobho’ ti pajānāsi, asantaṃ vā ajjhataṃ lobhaṃ ‘natthi me ajjhataṃ lobho’ ti pajānāsi — evaṃ pi kho, Sīvaka, sandiṭṭhiko dhammo hoti ...

“Taṃ kiṃ maññasi, Sīvaka, santaṃ vā ajjhataṃ dosaṃ ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ moham ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ lobhadhammaṃ ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ dosadhammaṃ ... pe ...
santaṃ vā ajjhataṃ mohadhammaṃ ‘atthi me ajjhataṃ mohadhammo’ ti pajānāsi, asantaṃ vā ajjhataṃ mohadhammaṃ ‘natthi me ajjhataṃ mohadhammo’ ti pajānāsi’ ti?

“Evam, bhante”.

“Yaṃ kho tvam, Sīvaka, santaṃ vā ajjhataṃ mohadhammaṃ ‘atthi me ajjhataṃ mohadhammo’ ti pajānāsi, asantaṃ vā ajjhataṃ mohadhammaṃ ‘natthi me ajjhataṃ mohadhammo’ ti pajānāsi — evaṃ kho, Sīvaka, sandiṭṭhiko dhammo hoti.”

“Abhikkantaṃ, bhante, abhikkantaṃ, bhante... upāsakaṃ maṃ, bhante, bhagavā dhāretu ajjatagge pānupetaṃ saraṇaṃ gatan” ti.

Từ vựng đoạn kinh 6

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1.	Tena hi	Như vậy	Đặc ngữ
2.	Sīvako	Tên riêng	Danh, nam
3.	Taññevettha	Taṃ + eva + ettha: trong trường hợp đó	Đại
4.	So/taṃ	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định
5.	Eva	Chỉ, chính đó	Phụ
6.	Ettha	Ở đây, trong trường hợp này	Phụ
7.	Paṭipucchati	Hỏi, đặt câu hỏi	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
8.	Yathā	Khi	Phụ

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
9.	Tvaṃ	Bạn, người	Đại từ nhân xưng ngôi 2
10.	Khamati	Phù hợp	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
11.	Tathā	Thì	Phụ
12.	Naṃ	Naṃ = taṃ	Đại từ nhân xưng/chỉ định
13.	Byākaroti	Trả lời	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
14.	Taṃ	Như thế, vậy thì	Trạng
15.	Kiṃ	Cái gì, như thế nào, ra sao	Đại từ nghi vấn
16.	Maññati	Nghĩ, suy nghĩ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
17.	Sant	Tồn tại, có	Hiện tại phân từ của Atthi
18.	Vā	Và, hoặc	Phụ
19.	Ajjhattaṃ	Bên trong	Trạng
20.	Lobho	Tham	Danh, nam
21.	Atthi	Có, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
22.	Ahaṃ	Tôi, ta	Đại từ nhân xưng ngôi 1
23.	Pajānāti	Biết, nhận biết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
24.	Na	Không	Phụ
25.	Evaṃ	Vâng, như thế, như vậy	Phụ
26.	Bhante	Bạch Đại đức (Hô cách số ít của Bhaddanta)	Danh, nam
27.	Yaṃ/yo	[Cái mà, người mà] [Mà cái đó, mà người đó]	Đại từ quan hệ
28.	Pi	Và	Phụ
29.	Kho	Quả thực, đúng thực	Phụ
30.	Sandiṭṭhika	Thực chứng	Tính
31.	Dhammo	Pháp	Danh, nam
32.	Hoti	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
33.	Doso	Sân hận	Danh, nam
34.	Moho	Si mê	Danh, nam
35.	X-dhammo	Pháp có bản chất, nguồn gốc X	Danh, nam
36.	Abhikkantaṃ	Kì diệu thay, vi diệu thay	Trạng
37.	Upāsako	Cận sự nam	Danh, nam

STT	Từ Pāli	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
38.	Ahaṃ	Tôi	Đại
39.	Bhagavā	Thế Tôn	Danh, nam
40.	Dhāreti	Chấp nhận + trực bổ cách kép	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
41.	Dhāretu	Hãy chấp nhận	Động, mệnh lệnh cách, ngôi 3 số ít
42.	Ajjatagge	Từ đây trở đi	Trạng
43.	Pāṇupetaṃ	Cho đến trọn đời	Trạng
44.	Saraṇaṃ	Sự nương nhờ	Danh, trung
45.	Gata	Đã đi	Quá khứ phân từ

Ngữ pháp đoạn kinh 6

STT	Điểm ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 6
1	Cấu trúc phi nhân vị [Impersonal structure]	<p>Pali có một loại cấu trúc câu gọi là phi nhân vị, tức nó mô tả hành động một cách trừu tượng, nhằm nhấn mạnh hành động, chứ không nhấn mạnh đối tượng thực hiện hành động</p> <p>Ví dụ:</p> <p>[1] Cấu trúc nhân vị: Tôi có một cái nhà [2] Cấu trúc phi nhân vị: Có một cái nhà cho tôi</p> <p>[1] & [2] có ý nghĩa như nhau</p> <p>-----</p> <p>[3] Cấu trúc nhân vị: Tôi nghĩ thế này [4] Cấu trúc phi nhân vị: Suy nghĩ thế này xảy đến cho tôi</p> <p>[3] & [4] có ý nghĩa như nhau</p>	atthi me ajjhataṃ lobho

Bài đọc thêm

[1] Amanussaṃ sādhuṃ nimmathitaṃ no vikkhipa (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
-----	---------	----------------------	---------

A New course in reading Pali Chùa Nam Tông, Bình Tân, Saigon 2019

1	Amanusso	Phi nhân, ma, quỷ	Danh, nam
2	Sādhukam	Tốt, kĩ càng	Trạng
3	Nimmathita	Bị kèm nén	Quá phân
4	No	Không	Phụ
5	Vikkhipa	Hãy quấy rối	Động, chủ động, mệnh lệnh
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Malum bene conditum ne moveris</i>	

[2] Yo maccu, tam sabbam neti samatam (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại quan hệ
2	Maccu	Cái chết	Danh, nam
3	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
4	Sabbo	Tất cả	Đại, nam
5	Neti	Làm cho [lấy 2 trực bổ cách] [A neti B] = [làm cho A có tính chất B]	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
6	Samata	Như nhau, bình đẳng	Tính
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Omnia mors aequat</i>	

[3] Udāharamāno suttaṃ Māro upāsati tassa (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Udāharamāna	Trích dẫn	Hiện phân
2	Suttaṃ	Kinh điển	Danh, trung
3	Māro	Ma Vương	Danh, nam
4	Upāsati	Phục vụ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>The Devil can quote Scripture for his own ends</i>	

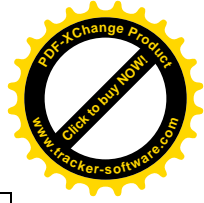
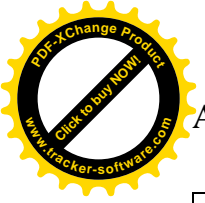
[4] Māro so upalabhati kammaṃ kusītanam kātum (Ngạn ngữ Anh)

A New course in reading Pali Chùa Nam Tông, Bình Tân, Saigon 2019

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Māro	Ma Vương	Danh, nam
2	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
3	Upalabhati	Tìm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Kammaṃ	Công việc	Danh, trung
5	Kusitaṃ	Người lười biếng	Danh, trung
6	Kātuṃ	Làm	Động, nguyên mẫu
Ghi chú ngữ pháp		Đại từ nhân xưng/chỉ định 3 có thể được dùng để nhấn mạnh cho một danh từ/đại từ khác. Ví dụ: [Ahaṃ so] = [Chính ta] [Buddho so] = [chính Đức Phật]	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>The Devil finds work for idle hands to do</i>	

[5] Yadi yaṃ subhaṃ kare, karoḥi taṃ khippaṃ, kataṃ hi khippaṃ,
Bhaveyya abhinanditaṃ; asubhaṃ subhaṃ dandhaṃ karoti (Song cú Latin – Ausonius)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yadi	Nếu	Phụ
2	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại quan hệ
3	Subhaṃ	Điều tốt	Danh, trung
4	Kare	Làm	Đại, chủ động, cầu khiến
5	Karoḥi	Hãy làm	Động, chủ động, mệnh lệnh
6	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
7	Khippaṃ	Nhanh chóng	Trạng
8	Kata	Được làm	Quá phân
9	Hi	Bởi vì, quả thực	Phụ
10	Bhaveyya	Thì, là	Động, chủ động, cầu khiến
11	Abhinandita	Được hoan hỉ, được hoan nghênh	Quá phân
12	Dandhaṃ	Sự chậm trễ	Danh, trung
13	Karoti	Làm cho [A karoti B] = [Làm cho A thành B], A&B đều ở trực bỏ cách	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

A New course in reading Pali Chùa Nam Tông, Bình Tân, Saigon 2019

Ghi chú ngữ pháp	NA
Câu gốc Latin	<i>Si bene quid facias, facias cito, nam cito factum, Gratum erit; ingratum gratia tarda facit</i>